

Potřeba svobodné volby!

24.prosince 2005 Eva Veselá

V minulých dnech jsem se zúčastnila několika mezinárodních konferencí a seminářů. Musím říci, že všemi se prolínala silná potřeba prosazení svobodné volby jako důsledek předchozích a současných špatných zkušeností. Kladu si otázku, jak je možné, že 16 let po revoluci, kdy u našich států demokratizační proces začal, „onu svobodu“ nemáme v systému, zákonech a ... v sobě samých?

Myslím, že to poslední v řadě vyřčené, je podstatou velmi pomalého zrodu občansky kultivované společnosti. V minulosti se většina lidí smířila (i věřila) s ideály socialismu, kolektivismu či dokonce komunismu. Následně pak tvrdá praktická zkušenost je uvrhla v jakousi beznaděj a zapomnění, že každý z nás má svoji vnitřní osobní volbu v sobě vždy! Společnost (i jednotlivec) jakoby onemocněla podobně jako pacient, který už nevidí svoji možnost volby, je dezorientován a někdo jiný (psycholog, psychiatr, ...) mu musí pomoci najít správnou cestu pro jeho osobní samostatné řešení. Mnozí z nás proces „uvědomění si možnosti volby“ mají už dávno za sebou, jiní se s tím zatím „perou“, někdo možná ani netuší, že tuhle možnost má. Tento můj názor je ovlivněn především neustálým pozorováním venkovského prostředí ve srovnání s prostředím větších aglomerací, kde častější působení tržních vztahů ve všech oblastech života podporuje uvědomění si důležitosti svobodné volby (obchody, kultura, zdravotnictví, školství, ...).

Odtud je již jen krůček k uvědomění si sebe sama a možnosti volby i v ostatních oblastech, především vlastních ideálů a jejich realizací ve společnosti druhých. Pomáhejme proto všem těm, kdo cestu hledají, i těm, kdo ještě neotevřeli oči. A ... budme trpěliví, důslední a hlavně optimističtí. Vyplatí se nám to! Máme přeci svůj cíl.

Tento můj příspěvek byl vyprovokován především účastí na mezinárodní konferenci s názvem „Kuba - na cestě k demokracii? Dopady současné zahraniční politiky států EU“. Požadovaná jednotnost zahraniční politiky ze strany zúčastněných má své opodstatnění především v zájmu solidární podpory politických vězňů, jejich rodin a všech, kteří ztrácejí naději na osvobození, pokud některé státy nevyjadřují svoje stanovisko jasně, zřetelně a důrazně. Takoví lidé svým citlivým osobním příkladem dávají uzavřené společnosti naději, že život je možné užívat i jinak, v systému, který je k lidem spravedlivější, motivuje je ke zkvalitnění svojí vlastní práce, svých vztahů k ostatním lidem a jimi vytvořených hodnot.

Sami kolem sebe vidíme stále hodně nezájmu o věci veřejné. A není divu. Zpřetrhané vazby vůči společnosti (státu) se teprve obnovují. Být hrdý na svoje společenství a mít o něj zájem mimo jiné také znamená být spokojený se zlepšováním podmínek pro každého poctivého a pořádkumilovného občana. Systém spolupráce založený na soutěži je toho dnes a denně důkazem i v mnoha prosperujících firmách. A v tomto smyslu je i stát firmou, občan jeho akcionářem, vláda managementem. Ve výběrovém řízení (volbách) se o svoje hlasy uchází jednotlivé politické strany.

Obrovská výběrová komise (voliči) se jednou za čtyři roky sejde a posoudí, komu dá šanci dosáhnout co nejlepšího výsledku. Před tím by ale měla hodnotit parametry stávajícího managementu, chce-li, aby se akcionáři měli lépe a firma prosperovala.

Závěrečný účet toho bude dokladem. Svobodně se můžeme rozhodnout komu hlas dáme, aniž by nám za to hrozil jakýkoliv postih. Na Kubě ani takovou, dnes už pro nás samozřejmou, možnost nemají(?). Za svá jasná stanoviska jsou trestáni a postihováni.

Zkušenosti postsocialistických států by měly být výstrahou a přesvědčením pro jasný postoj představitelů Evropské Unie. Ještě dlouho se budeme potýkat s důsledky systémů, které svobodnou volbu ve všech oblastech dlouhodobě potlačovali či potlačují.